

FOAII

pentru

MINTE, INIMA și LITERATURA.

Nro. 6.

Duminica 4. Februarie.

1840.

Георгіе Длазар *).

ТОТ ЕРА ДЕЦЕНЕРАЦІЕ ШІ АМОРЦЕАЛЗ ДН ЧЕСА ЧЕ СЕ АТИНЧЕДЕ НІМЕЛЕ РОМЖН ШІ ПАТРІЕ, ПНАЗ ОЗ НІ ВІЕ РЯПОСАТУЛ ДН-ТРІФЕРІЧІРЕ ГВОРГІВ ДЛАЗАР АНЦАРА НОД-СТРІ. ДІМБА АНЧЕПУСЕ А СЕ КОРЧІ ШІ А СЕ СТРІКА ДЕ ТОТ; ДН СФІНТЕЛЕ БІСЕРІЧІ ПРОЕЦІЇ ШІ КХНТЗРІЦІЇ АВЕА ДРЕПТ ФАЛЬ А ФАЧЕ СФІНТА СВЖЕЗ АНТР'О ЛІМБЗ НЕКВ-НОСКВТЗ ДЕ АЖНШІЙ ШІ ПРІН 8РМАРЕ СКІМОНОСІТЗ ДН ГВРА ЛОР НЕДЕПРІНСЗ КУ ДЖН-СА; КХНТЗРІЛЕ ДЕ СЛВЖЕА СФІНТЕЛІТГР'ГІ СЕ ТІПЗРЕА АНТР'О БВКОАВНЗ КУ ЛІТГРІЛЕ СЛАВОНЕ ДН ЛІМБА ГРЕЧАСКZ; ПРОЕЦІЇ ДЕЛА МАХАЛАЛЕ КУМ ШІ КІАР ЧЕЇ ДЕ ПРІН СА-ТЕ, КА СЗ ІМІТЕ ПЕ ЧЕЇ ДЕ ПРІН ТГРГ, АЛІ БЕДЕАІ АНГЗНФНДВСЕ КХНТЗНА: „Агіос оф-теос, аксіон єєтін ос аліфтос ш. ч. л.“; ПЗРІНЦІЇ СЕ БВКВРА КХНД АВЗІА ПЕ ФІГ ЛОР ЗІКЗНА: „патерімон, ші пістево“; ЕРА ДЕ

*) Каре дін Ромжні н'ар дорі а квноще пе Георгіе Длазар? — Відца ачеств'якраг єші дн анзл трактут дн Квріервл длзт в-ліад; — Ної о фмпзртажім ак8мд. — —

ЖАЛЕ СФІНТА РЕЛІЦІЕ А АВЗІ ЧІНЕВА ДОМНЕАСКА РВГЧІВНЕ, КаРЕ СЕ ЗІЧЕ ДН АВЗАЛ ТВ-ТВЛОР, ЧИ СЕ АФЛЗ АНАІНГА ДОМН8Л8ТЧЕРЗНД КА СЗ ФІЕ ВОІЕА ДЛЗТ ПРЕКВМ СЕ ФАЧЕ ДН ЧЕР АША СЗ СЕ ФАКZ ШІ ПРЕ ПЗМЖНТ; ЧЕРЗНД ПЗІНЕА ЧЕА СПРЕ ФІІНЦZ, АДІКZ СЗ НІ АЖЧНГZ, АВПЕ КУМ А АЖЧНС ФІІЛ ОМЧ-Л8Т МАЇ ЖОС ДЕ КХТ ФІАРЕЛЕ ПЗДЗРІ ШІ ПАСЗРІЛЕ ЧЕРЗЛ8Т, НІАВЗНД 8НДЕ СЗ'ШІ ПЛЕЧЕ КАПЛА; ЧЕРЗНД КА СЗ ЛЕ ІЕРТЕ ГРЕШАЛЕ-ЛЕ АНТОКМАІ АВПЕ АЧІД МЗСОРВ КУМ ПОТ СЗ ІЕРТЕ ШІ ЕІ ГРЕШАЛЕЛЕ ЧЕЛОР ГРЕШІЦ, (МАРЕ ЛЕГЧТВР! МАРЕ ВОРВ! МАРЕ ОСІНДАКІЕМАТZ!); ЧЕРЗНД СЗ'ШІ СКАПЕ ДЕ ЧЕСА ЧЕ Е МАЇ ГРЕВ ДІН ТОВТЕ, ДЕ А НІ ФІ АВШІ ДН ІСПІТZ. КХТЖ ЖАЛЕ ЗІК ЕРА СЗ АВЗЗ НОРОДУЛ АЧЕСТЕ НЕПРЕЦВІТЕ ШІ ДЛМНЕЗЕЕШІ КХВІНТЕ АНТР'О ЛІМБZ ЧЕ НІ О АНЦЕЛЕЦЕА; ШІ ДН ВРЕМЕ ЧЕ ВІЕГВЛ КОПІЛ АНГЗНДА АЧЕСТЕ ВОРВЕ ЧЕРЕШІ, ШІ ПЗРІНЦІЇ ДЛЗT СЕ АНГЗНДА ДЕ БВКВРІЕ ДЕ ПЕЛТІЧІРЕА АЧЕСТЕЛ ФІІНЦЕ НЕВІНОВАТЕ, НОРОДУЛ ДІН АВКА-ШЛ ДОМН8Л8Т, ПОАТЕ, КЗ АШІ ДО КОТЕШІ АШІ РВСЧЕА МЗСТЗЦІЛЕІ ВЛГZ ЖАЛЕ Е-РА СЗ АВЗЗ ЧІНЕВА СІМБОЛ8Л КРЕДІНЦЕУ, СЕМ-Н8Л АВПЕ КаРЕ СЕ КВНОЩЕ ВРЕШІН8А ДН ЧЕСА ЧЕ КРЕДЕ, ЧЕЛЕ ВОАСПРЕЗЕЧЕ АРТІКОЛЕ А-

ае ачел8ті сфинціт контракт че фачем к8
Христос ші к8 Бісеріка к8нда пріїмім сфін-
т8л Ботез, але ачел8ті журъмшн, ка сз
зік аша, че фікесем к8 вом позі ан кре-
дінца ноалт8з ші вом крде поза ла мор-
мант ачесте дозспрече артіколе лінтріті
к8 печетілі Дар8л8ті Д8х8л8ті Сфінц! Од-
меній він ан бісерікз ка сз аск8лте к8-
вант8л Доми8л8ті ші сз'ші азк8з амін-
те маі дес де чеа че с'а8 фігз8д8ті л8ті
Д8мнез8 з контракт8нда к8 Бісеріка. К8т8
дар діценерациі єра ші ан реліціе ші ан
націоналітате, к8нда Роман8л аж8нсесе а
авга дріпт фалк а ватжокорі аша реліціа,
невр8нда сз анцелегз чеа че фл повз-
у8іеши єа, дст8пнн8ші а8з8л ла глас8л
єі чел мжнту8ігор, п8їнда лінтр'адінс але
воркі лінтр'о лімб8 зе н8 єра а п8рінці-
лор лор ші пе каре н8 о анцеленса!
К8нда дат8 дат8 др фі п8т8т маі бін8
а се протіві ачел берсет ал пророк8л8ті
ші ампират8л8ті: „8рекі а8 ші н8 а8а“ —
Tot єра діценерациі аморцелз! — єшнда
дін Бісерікз, ведеаі пе жвл8ітор а се сі-
лі сз'ші дea жалба к8тре стапніре ан
лімб8 греческз, а се р8га дe фік8т8ітор
ка с'о фак8чева маі і елініка: чине є-
ра боіер, лі єра р8шіне сз зікз к8 е р8-
мн; чел к8 п8рінці нік8носк8ці, лака
щіа доз треі гречиші, н8маі вреа сз тре-
ак8 дe р8мн, зічес к8 е грек. Н8меле
дe тат8 ші мамз єра н8мe можжечі;
п'ачі єра сз се фак8 ші Д8мнез8 б8зб-
ак8 ал оаменілор небіл. Ачесста єра ста-
реа Р8мн8л8ті лінтр'8 ачеса че се атінц
дe ініма ші дe с8флрт8л л8ті, к8нда а ве-
ніт Георге Да8ар. Tot єра діценерациі
ші аморцелз.

Георге Да8ар, с'а н8ск8т лінтр'8н сат,
Даріг, азигз Сібіт8, пемошиа л8ті Б8зкн-

тал. Да8ат дe мік ан каса ачес8ті маг-
нат ал Жнгаріе, с'а кріск8т к8 лінгрітіре
дe к8тре ачеса небіл, каре а ціт ан
м8ате кіп8рі а лінтр8вінца бін8 аверіл8
сале. Маі пе 8рмз, прін аж8тор8л па-
tron8л8ті сз'ші інтр8нда ан 8ніверсітатед
дела біена, "ші а фік8т к8 маре спор
к8р8ла лінвзц8т8рілор. ан време маі дe
доззечі дe ані авзнда лілесніре а к8лтіва
циїнцеле ан маі м8лте спеціаліт8ці, с'а
дат маі пе 8рмз к8 дінадінс8л спре лін-
взц8т8ра Теолоціе, фіїнд хотр8т 8н8л
дінтре кандідації дe епіскоп ал Ірдеал8-
л8ті дe кредінца н8ніт8.

Да н8міреа епіскоп8л8ті, фіїнд аліс
Преа Сфинціа са чел лінфінц8 віліскоп, п8-
рінтеле Мога, Да8ар с'а хіротонісіт ар-
хідіакон ал епіскопіе, ші с'а орн8д8тіт
лінвзц8т8ор ал тінерілор че се г8теск пе-
нтр8 дар8л Преоціе.

Лінтр8мпл8н8с8 оаре-карe нежнцел8ц8рі,
Да8ар а трек8т ан Брашов, дe 8нде ка
8н лінвзц8т8ор ал копіл8р р8посатеі Дог-
офетесеі Б8ркн8аск8, а трек8т к8 ачес-
т8 кокоанж ан цара р8мн8аск8 ла ной.
Ачі ан време маі м8лт дe 8н ан се а-
п8касе дe професія інін8е8іе. Прінту8'ачес-
та с'а фік8т к8носк8т р8посат8л8ті Бан-
н8л8ті К. Б8лжч8ан8л, ат8нчі логоф8т дe
цара дe с8с.

Ачеса боіер авеа о ж8дік8т8 с8нкто-
с8 фір8аск8; єра 8н тіп дe веік8л боіе-
рісм ал цірі, 8н8л діначеіа, че н8'л стрі-
касе лінк8 мода ачел8ті веак, адік8 мода
дe а н8 фі р8мн. Борбіріле челе десе
але л8ті Да8ар ас8пра р8мн8ісм8л8ті, афла-
р8 лін р8посат8л Б8лжч8ан8л 8н проте-
ктор фір8внат. Дін порочіре, ачеса боі-
еіер се афла дін пр8гн8 к8 цінр8е8е сз8
ефор ал шкоал8лор (гречеші ат8нчі) Да-

зър днсфлж дн ініма ачестуї рымэн дн-
мудінцарга къ се пот днвзца щінцел
дн лімба патрієї. Вфоріа фккз анафора
кетре фоствл дноми Карапа, червнд а се
статорнічі о школлж рымненаскж дн
сфкнтвл Сава спре днвзцтвра щінцелор
дн лімба націоналж. Квінтеле ачестев
де щінці дн лімба націоналж „се пэр-
рж Прінцвлкъ товтвл нвзш ші нептн-
чюасе де а се днфінця: къ тоате ачестев,
пентрж кврізітатеа лвкрвлж, поручні а
се адұна діван спре а се кібзі дака є-
сте лімба капабілж де а єспріма, деславші
ші десволта фолоделе щінцілор. Дн діван
а фост кіемат ші рзпосатвл ベンіамін че
се афла дтнчі днтжіл професор дн школ-
ала греческж дела, Мвгурданвл, де Мате-
матікж ші де Філософія; дін преынз а
фост кіемат ші Георгіе Лазар.

Дн Задар біетвл рымн се сілед се а-
рате къ терменії щінцелор ші мещешвг-
рілор сунт не къносквці фіе-квріа ом
ші фіе-квріа нації пнх че нв кълатівз
щінціле ші мещешвгріл; дн Задар сп8-
нед къ лімба греческж а Нородвлж дін
ісворвл де үнде а пзетрат а зіче фло; ші
софьа де аколо подате къ тот дрептвл сз
зікж ші філософія ш. ч. л. ші Асеменеа ші
римнвл де үнде апзетрат а зіче ші пеrl-
чід, ші де үнде 'іа рзмас ворда опзчіт,
драколо подате зіче ші опак; днзздар рымн-
вл сз арате къ омул дн үнервл єсте прімі-
тор де іді, ші къ іділ ерін днвоіре са8
прін жмпр8м8таре пот а'ші добрннді үн нв
моеаре-каре ші прінтр'знс8л се фак къноскв-
те омвлж, са8 ачест нвме се фаче къносквт
прін добжнндіреа ідії че днфзциша; днза-
дар, къчла тоате де къчд дн кънд рзпоса-
твл веніамін, ка8н оракол репета рефренвл:
бен уштас. С'а спарт діванвл: дар Да-

зар нвс'а діснзджд8т; а фккзт пе рз-
посатвл Бзлжчанвл сз чебрж дела ста-
пннре а се дескіде о школлж рымненаскж
сует нвміре: де а скодате мещері іні-
нері, ші де а днвзца пе чірковнічі че
веніа а се преоці, слжба ші даторілл
Преотвлж. ベンітвлріе школалор пе д-
тнчі єра, о пзцінз парте але мошілор
жннзтіріе Главачіоквлж (пнх ла 10,000
леі чел м8лт), іар чеа маі маре парте дін
контрівзіа преоцілор. Ярг8ментвл ач-
ета де а се жмпр8тжші Преоціа дін фо-
лоаселе банілор къ каре ға спріжніа школ-
але, єра кам таре, ші дрептатеа Стріга
пентрж ачесії бірнічі бісерічесії.

Дн Сфкршіт се пзс ла кале а се дн-
токмі школа дн рзінеле С.Ф. Сава; се
скодсерж фз8рзрілл дін зідіреа үнде се
афлж ақ8м М8з8л націонал ші Бібліо-
тека, ші се нвмі Лазар даскзл де Бого-
словіе ші де Інінеріе (аша ді зічеа).
Лнчеп8 ла ан8л 1818, л8на л8і А8г8т.
Авеа врео квці ва Грзмжтічі са8 цірков-
нічі че се гзтіа се преоці, ші пе каре дн
днвзца Катіхі8л ші слжба бісеріческж;
лі дідесерж ші вре о квці-ва панакі-
дері са8 үчінічі дін школале дін
Колцга ші сфкнтвл Георге. Ачесія авіа
щіа сз словніаікж, ші Лазар требвіа не-
грешіт сз іасз къ дзвншій ла кзмп, къ
мага де інінер ші къ астрола8л ка сз
ардіче ҳарте дін трі8нгі8 дн трі8нгі8;
требвіа сз ле сп8е къ т8е-треle 8нгі8-
рілл 8н8т трі8нгі8 сан д'о потрівз ү-
н8т жмжтате де черк, къ 8нгі8рілл ал-
терне ші жмпротівітоаре ла взрф сунт
д'о потрівз; сз фі 'ндржніт нвмаі а
н8т днвзца де о датж д'алде астев ші
а н8т п8не сз кавте къ 8н окі8 днкіс
прін крзпжтвра діоптрі. аржтннд въ тр-
(*

БІЛЕСК КОПІЇ ПРІГДАЦІЇ СПРЕ АЧЕАСТА КУ АЛЕ КЛАСІЧАСТІ ДЕ ІНЦІНЕРІЕ. СЕ БУВВРА ДА-
ТЕ АНВІДЧАСТІ, КУ НУМАІ ДЕКДАТ'Л АР ФІ БОТЕЗАТ, АВПЗ КУМ АЛ ШІ БОТЕЗАСЕРЗ ДЕ ЧЕАРЛАТАН ЧЕ ИЗ ЦІЕ СЗ АНВЕЦЕ ІНЦІНЕРІА. „ІНЦІНЕРІЕ ВРЕМ НОЙ, ДАСКІЛ, СЗ НЕ МЗ. СОДЕР ЕВІЕЦІЇ МОШІІЛЕ, ШІ ДЕ ІНЦІНЕРІЕ А-
ПУКДТЕ СЗ'ї АНВЕЦІ, КУ СОКОТЕДЗ АНВА-
ЦІ ВІ АН ТОАТЕ БІКІННІІЛЕ.“ СЕ БАТЕА О-
МІЛ КУ ПУМНІІ АН ПЕПТ ШІ АРДІКА МЗІНІ-
ЛЕ АА ЧЕР СТРІГІНДА: „ДОАМНЕ! ПІННІ КІНД
АНІІ БЛЕСТІМВАСТІ“ АЧІСТЕА ЕРА КУРАТЕ ВОР-
БЕЛЕ АВІ АН ЧЕАСЧІРІЛЕ МЗХНІРЕЙ.

МАІ АН ТОАМНІ, АН АЧЕЛАШ АН ПІРЖСІ КАРАЦЕА СКАВНВАЛ ДОМНІЕІ; БЕНІАМІН, ПРІН ХОТІРЖРЕА ГУВЕРНІЛВАТІ ВРЕМЕЛНІК, САВ А КІІ-
МІКІНІЕІ ПУМІНТЕНЕШІ, СЕ ЕКЗІЛЗ ПІНТР8 8Н КУВІНТ ЧЕ ФІКВСЕ КУ 8Н АН МАЙ НАІН-
ТЕ АА СЛУЖБА ДЕ АНГРОПАРЕ А РІПОСАТ8-
АВІ БАНВАСТІ К. ФІЛІПЕСКУА. КЛАСЕЛЕ ГРЕ-
ЧІШІ ДЕ ФІЛОСОФІЕ ШІ МАТЕМАТИКЗ СЕ СПАР-
СЕРЗ; ШКОЛАРІІ АНЧЕПВРЗ А ДЕОСЕБІ, КУ АЛ-
ТА ЄСТЕ ЛІМБА ЕЛЕНІКZ ШІ АЛТЕ СУНТ ШІІН-
ЦЕЛЕ, КАРЕ СЕ ПОТ АНВІЦА АН ОРІ ЧЕ ЛІМ-
БЗ. АА БЕНІАМІН ТРЕКВСЕРЗ АРІТМЕТІКА, О-
ПАРТЕ ДІН ЦЕОМЕТРІЕ ШІ КАТЕВА КАПЕТЕ ДІН
ФІЛОСОФІЕ. ДІПСА 8Н8І ПРОФІСОР ДЕ АІ КОН-
ДАЧЕ ПІННІ АН СФОРШІТ КУ АВКРВА АНЧЕ.
ПУТ, КУРІОЗІТАТЕА ДЕ А ВЕДЕА ПРАКТИКА АА
КАТЕВА ПРІНЧІПЕ ДЕ МАТЕМАТИКZ ТЕОРЕТИКZ
ЧЕ АВАСЕРЗ, АЧЕА ПРАКТИКZ КУ КАРЕ СЕ КЗ-
СНЕА БІЕТ8Л ДАЗАР СЗ ФАКZ ДІН НІЦЕ БІ-
КІРГІ ІНЦІНЕРІ ДІН КАП ПІННІ 'Н ПІЧІОАРЕ ДЕ
ПОРХНЧГАЛZ ТЕЛІОГ ТЕЛЕФТЕОН; ТРАСЕРZ АН
СФЖНТ8Л САВА ПЕ ТОЦІ ШКОЛАРІІ ДІИ КЛА-
СЕЛІ ДІН ТАІ8 АЛЕ ШКОЛЕЙ ГРЕЧІШІ, АН КА-
ТІ8Л КУРІОРА ЕРА І ПАНДЕЛІ (ЧЕ А МІРІТ LA
Паріс), Нанеши, Черніводені, Ореши, Дар-
варі, Мерішеві, Щефанополі, Томеши, Кр-
снарі, Мзлінеші, Паладі, Магнеші, ші АЛ-
ЦІІ, ші С8 АН 8РМА ЛОР, АМПЛ8РЗ БІНЧІ-

ЗАР КІНД ВІЗ8 ПЕ ПАНДЕЛІ КУ КРЕТА АН
МЗНІ ФІКІНД ПЕ ТАБЛЗ ЄСПОЗІЦІЇ МАТЕМА-
ТИЧЕ. ТОКІНІА КРЕТА ПЕ ТАБЛЗ, МЗНА МЕР-
ЦЕА І8ТЕ ФІКІНД ДЕОСЕБІТЕ ФОРМ8ЛЕ, АДР
ГВРА СЕ АНГІНДА, ПЕНТР8 КУ АН МОМЕН-
ТВА АЧЕЛА СЕ КІСНЕА СЗ'ШІ ФАКZ НІЦЕ ВОР-
БЕ КВТЕ ПОТ ВЕНІ АН ГВРА 8Н8І ШКОДАР ЧЕ
АВІА А АНЧЕПВТ ШІІНЦА ШІ ВА СЗ СЕ ЄСПРІ-
МЕ АН АЛТЗ ЛІМБЗ ІАР НУ АН ЧЕЕА ЧЕ А
АНВІЦАТ.

ЛІДАТВ ДАЗАР АНЧЕПВТ А ТРАДУЧЕ КУР-
С8Л ДЕ МАТЕМАТИКZ А АВІ БОЛФ, ШІ ДЕ ФІ-
ЛОСОФІЕ А АВІ КАНТ. АН ВРЕМЕ ДЕ 8Н АН
ШКОЛАРІІ АЖЫНСЕРЗ ДЕПАРТЕ. ПЕ МОШІІЛЕ
ЦУРІІ РУМІНІЦІЇ АНЧЕПВРЗ А ФЛУТАРД СТЕА-
ГВРІЛЕ Н8ОІЛОР ІНЦІНЕРІ; АНЧЕПВРЗ А СЕ
ТРАЦЕ ДЕ МЗНА РУМІНІШАЛОР ТРІУНГІ8РІ
АНЦЕЛЕСЕ. ВРА О БІК8РІЕ СЗ ВАЗЗ ЧІ-
НЕВА КОПІІ, 8НІІ АНДРЕПТЗНД ЛІНІА КУ МО-
МЗІ, СКОЦІНД ПІЛЗРІА ШІ ФІКІНД СЕМН
СТРІГІНД: АА ДРІАПТА АА СТІНГА; АЛЦІІ
АНДРЕПТЗНД ШІ СК8Т8РЗНД ЛАНЦ8Л ЧЕ ШІР-
ПІА ПРІН ІАРЗ; АЛЦІІ АШІЗІНД ШІ НІВІ.
ЛІНД МАСА. СЕ ТРІЧЕА ЛІНІІ, СЕ ФІЧЕВ
ТРІУНГІ8РІ, ДІН ТРІУНГІ8 АН ТРІУНГІ8 СЕ
ЛІНКЕІА ПЛАН8Л, КОМПАС8Л АНЧЕПЕА А ПАШІ-
ПЕ ХАРТZ ШІ СП8НЕА СТІНЖЕІІ ДЕЛА О МО-
ШІЕ ПІННІ АА АЛТА; ЛАНЦ8Л ФІЧЕА АНЧЕР-
КАРЕА, ШІ СІТІНІІ ЧЕ ЕРА СПРЕ СЛУЖБЕ АН-
ЧЕПЕА А'ШІ ДА КОТЕ ШІ А ШОПТІ: КУ ДРА-
КУ ДІН СТІКАЛІЦZ ЛІФАЧЕ СЗ ГІЧЕАСКZ
(АША ЛІ СЕ ПВРЕА ЛОР АК8Л МАГНЕТІК САВ
БІСОЛА ЧЕ АЛ ВЕДЕА ЖІКІНД). БІЕТ8Л ДА-
ЗАР АПРІНДІА ПІПАШІ ПЕТРЕКІНД8'ШІ МЗНА
АС8ПРА ПЕПТ8Л8І, і СЕ АН8НДА ОБРАЖІЇ ДЕ
ЛАКРЗМІ. Н'А8 ТРЕК8Т М8ЛТ, ШІ АА МО-
ШІІЛЕ ДЕ МІС8РЗТОАРЕ НУМАІ ЕРА ТРЕБ8ІНЦА
ДЕ ФІІНЦА ДЕ ФАЦZ А ПРОФІСОР8Л8І. КАТЕ-
8Н ШКОЛАР ДОІ АМПЛІНГА СЛУЖБА КУ ЧЕА

май маре "СКУМПХТАТЕ". Впітропії деда фесор пе рапосатвл Врделі.^{*)} Ачеста лішт мінхстірі, єгуменії веніа къ мвлцуміре ла школарії дін Сфзнтвл Сава; ка съ ле скоацж копії д8пе хартеле мошилор мжнхстіріші, пентр8 къ ачеци школарі л8кра єфтін пентр8 доз прічині: лінгі8 пентр8 къ єра вдіеці, ші здоіла пінтр8 къ єра р8мзни, ші ції, л8кру р8мзнеск н8 є аша ск8мп. Мз тот мірам лінтр'о зі д8х8л м88, кънд єпітроп8л8т дін Колцга ?ам ф8к8т треї копії д8 харте пентр8, каре ам п8т8т съї іа8 шасе р8біе ае. Мі єепр8а къ ?л ам ліншлат; мі се п8р8а къ д8 ?мі ар лінк8п8а піж мжнх къцива одмені аша д8 сімплі, каре съ н8 ціє д8 къте парале в8псле пот съ меаргз ла о хартз, є8 м'аш фаче лн ск8ртз време 8н ом къ к8пітзлашвл м88, каре съ треакж ші песте о с8тз д8 леї.

Школарії д8терв лінвідерате пруке д8 капачітатеа ші р8вна професор8л8т. єфорія шкоалеаор лінчіп8 а се гінді ка съ фммвлціаскж катедреле р8мзнесші ші спре ачесста съ тріміцж къцива тінері лн в8ропа спре лінвіцт8рз. Се алесерж: Пэр. В.Ф. Потека, І. Панделі, Г. Марковічі, ші В. Морої8. В8 д8пе към веїсем лн 8рмз, р8мзесів ші ак8м пе дін афарз токмай ла времеа месії. Дар май мі се мвлцумі амбіціа кънд ввз8ів къ мз алесерж д8 таре ші маре професор дж8тор л8т. Да-зар д8 арітметікж ші цеометріе къ пла-тз д8 100 леї пе л8нз, ші кънд ввз8ів къ пе фіе каре л8нз о съ ам къте 8н капітал че лмі лінкіп8іам съ міл фак ліншлатнд ла єпітропії, ф8к8ндуле харте.

Пре л8нгж ачесста, Вфорія а май дш-зат доз катедре лн школаа р8мзнескж: 8на д8 лімба латінж ші алта д8 чга фран-цузескж: пентр8 амзідоз а н8міт про-

фесор пе рапосатвл Врделі.^{*)} Ачеста лішт лінчеп8 лінвіцт8ріле сале, ші трад8се лінгіаші датз лн лімба р8мзнескж пе Сгзрчітвл деда Моліер ші пе Помпей8 д8ла Кормеїл, пентр8 тінері че се лінтречеа съ факж ші єї театр8 р8мзнеск лн време че гречії ф8ч8а пе ал лор. Да-зар, тре-къ къ філософія лн Метафізікж, ші фінд къ авеа ші алт клас д8 Трігонометріе, класула д8 Лоцікж ремасе вакант. Ка съ лінде-ст8лезе ші пе алці тінері че єра прегз-тіці а аск8лта лоціка, ф8 лінсзрчінат ші къ класула ачесста тот Врделі, ші лінчеп8 лоціка л8т Конділіак.

Ачесста ф8 о іспітз л8т Да-зар: д8 с8пзрз съ н8 вазз о сістемз 8рматз, сімціа ші к8нощга аместек8л че ар ф8 8р-мат лн лінвіцт8рз; се ведеа сіліт са8 ел а скімба пе Кант са8 Врделі пе Кон-діліак; къ тоате къ, че єсте дрепт, вреа маї віне съ р8мзже юс Конділіак пе л8н-гз Кант. Да-зар, къ тоате къ к8нощга віне лімба французескж, къ тоате къ трз-ісє лінтре францезії лн времеа армієт л8т Наполеон, пе каре д8 і8біа дін пре8нж къ францезії л8т ші борбіа адесса д8 дж-шії; лнсз філософія французекж, зчега, къ тре8в8е с8'ші скодцж к8ч8ла лінайн-теа челії немецші, ші прін 8рмаре пе Кон-діліак; къ тоате дескоперіріле сале, н8'л авеа д8 маре л8кру лн філософія веак8л8т.

Копії чеї н8ої н'а8 ф8к8т маре тре-без къ ачеса лоцікж; са8 лнсз ?ші а дат фолоасе сале школарілор челор веїкі че мерцеа съ о аск8лте д8 к8ріозітате ка а-зітторї; къ пе д8 о парте, ачесіа лінч-8рз а компара лн д8х8л лор ачесте доз

^{*)} Врделі лнкж єра арделіан д8 л8нгж блаж?

СІСТЕМЕ, ШІ ТРЗГЛНД ОДРЕ КАРЕ АДЕВР8РІ ТОКМІ НІЦЕ АСЕМНЕА АШЗЗЕМІНТЕ, АДІК8
ДІН АЛЗТ8РАРЕА ІДЕІЛОР, АЛЕРГАРЖ Н8МАІ ДЕ ВРЕДНІЧІ ДЕ СІМТІМЕНТ8А ОСПІТАЛІТЗІІ
К8Т КА АВДІТОРІ ШІ АН КЛАСЕЛЕ ГРЕЧЕШІ ШІ АЛ ҮНІЕРОЗІТЗІЙ.

(Фрмезз)

АЧЕСТА, ПЕ АЛНГЗ АЕКТ8РА ШІ АНАЛІ-
С8Л ПОЕЦІЛОР ГРЕЧІ А ФЗК8Т 8Н К8РС ДЕ
РЕТОРИКЗ А СА ШІ К8РС8А ДЕ ІДЕОЛОУІЕ АЛ
А8І Трасі.

ІАТРОПОД8Л, МАІ ДІН АІНТЕДНК8 ФЗК8-
СЕ АЧЕСТ К8РС ДЕ ІДЕОЛОУІЕ ШІ ДЕ МАТЕМА-
ТІК8 АЛ А8І Лакроа.

КАНЕЛА, АЧЕП8СЕ МАТЕМАТИКА А8І Фран-
кен ші О ІСТОРІЕ НАТ8РАЛЗ, К8ЛЕҮЕРЕ А СА.

ГЕНАДІЕ ПЕ АЛНГЗ АНАЛІС8Л ОРАТОРІЛОР
ГРЕЧІ, А ФЗК8Т ШІ 8Н К8РС ДЕ ІСТОРІА Щ-
НІВЕРСАЛZ.

ТРЕІ ФІЛОСОФІ СЕ А8ЗІА АН АНІЇ АЧЕІА
ПЕ КАТЕДРЕЛЕ КАПІТАЛІЕ: КАНЕ, Конділіак
ші Трасі, ші ТРЕІ МАТЕМАТИЧІ. Болф, Лак-
роа ші Франкен.

КЛАССЛ ДЕ РЕТОРИКЗ ШІ ДІТЕРАТ8РZ Д-
ВІДА ПЕСТЕ 50 ШКОЛАРІ ФІЛОСОФІ. ШКОДА-
ЛЕ К8 АДЕВРДАТ Н8 ЕРА ПАТРІОТІЧЕ, ДАР
ПРІН ДРГАПТА ЖҮДЕКАТZ А ПРОФЕСОРІЛОР ГРЕЧІ
ДЕ АТ8НЧІ АЖ8НСІСЕРЖ КОСМОПОЛІТЕ. ФІЛО-
СОФІА АНФРДЦІСЕ ПЕ ШКОЛАРІИ ГРЕЧІ К8 Р8-
М8НІ, ПЕРДЖНД ГРЕЧІИ Р8УІНА ПЕДАНТІСИ-
А8І ВЕКІ8 ШІ К8НОСКЗНД ПРІН ФІЛОСОФІЕ
ФОЛОС8Л ШІНІЦІЛОР АНВЗЦАГЕ АН ОРІ ЧЕ
НАЦІЕ АН ЛІМБА СА. ФЕРМЕК8Л ФР8М8СЕ-
ЦІІ ЛІМБІЙ ГРЕЧЕШІ ВЕКІ, ШІ ФАНАСТІСМ8Л
ЧЕ П8ТЕА ЕА СЗ АН8ФЛЕ ЧЕЛОР ЧЕ СЕ П8-
ЦІЕА Н8МАІ АНТРЖНСА, ДІДЕСЕ ЛОК АДЕВР8-
А8І ФІЛОСОФІК. ПРОФЕСОРІИ СП8НЕА АН КЛАС,
К8 ШКОЛАРІИ ГРЕЧІ ТРЕВ8Е СЗ ФІЕ РІКДНО-
ІАТОРІ Ц8РІІ, К8 К8 А СА КІЕЛТ8ІАЛZ ЦІНІ
АНВЗЦАТОРІ СПРЕ К8ЛТІВІРДА ЛОР, ШІ Р8-
М8НІЙ ТРЕВ8Е СЗ ФІЕ БЛЗНІЙ, ШІ ВРЕДНІЧ
ДЕ АЧЕЛ СІМТЕМЕНТ КАРЕ МІШКА А СЕ АН-

Доіола Майкъ.

А8 ФОСТ ОДАТЗ О М8МZ, ШІ АЧЕСТА
ІА8 М8РІТ 8Н8Л Н8СК8Т ФІ8Л С88, ШІ ІА
ПЛЖНҮК8 ЗІ ШІ НОАПТЕ, ШІ НОАПТЕ, ШІ ЗІ
Ф8РZ АНЧЕТАРЕ, ШІ 8ДА ТОАТЕ БАСМАЛЕЛЕ
САЛЕ К8 ЛАКРЗМІ, ШІ ІА Н8 М8НКА, НІЧУ Б8
НІМІКА, ШІ СЕ 8СКА ДЕ А8РЕРІ, ШІ А8РЕРІЛ8
АТ РОДА8Л ВІАЦА. ШІ А8П8 ЧЕ АДНСА ТРЕІ
ЗІЛЕ ШІ ТРЕІ НОПЦІ Ф8РZ АНЧЕТАРЕ ПЛЖН-
С8, ЕРА ОСТЖНІТZ ДЕ МОАРТЕ, ШІ АД8РМІС8,
ЩІ ІАТZ К8 АНДАТЗ ОТА АНАІНТ8 ЕІ ФЕР-
БІНТЕ ПЛЖН8Л, ШІ МОРТ8Л ЕІ ВІАЦА! Ка-
РЕ СЕ СКІМБАСЕ АН АНЦЕР СФЖИТ. ШІ ЦІ-
НІК8 АН М8НЦЕЛЕ САЛЕ 8Н БОКАЛ МАРЕ ДЕ
АРІНТ, АЧЕСТА ЕРА ПАІН П8Н8 ЛА МАРІН8,
БА МАІ ЕРА СЗ ТРК8К8 ШІ МАРІН8А, ШІ С8-
ПАР8К8 О СЗ К8РГ8К8 ЧЕ ЕРА АНТРЖН8Л.
ДЕНІ ГРДІ ВІАЦАТ8 ВЕЗГІ І8БІТА М8К8 Е
АЧЕСТА СЛНТ ЛАКРЗМІЛ, КАРЕ Т8'ЛАІ В8РСАТ
А8П8 МІНЕ. АТК8 Н8МАІ 8Н8А ВА МАІ ПІ-
НА АІЧЕА, АТ8НЧІА ТОАТЕ ВОР Б8І ПЕСТЕ ВАС,
ШІ ФІ8Л Т88 Н8ВА МАІ АВЕА ОДІХНІД АН
ГРОДП8. ОХ! І8БІТА М8К8М8К8Ц8, АТК8
ДНК8 И8БЕЦІ ФІ8Л Т88, Н8 ПЛЖНҮЕ МАІ
М8ЛТ А8П8 АДНС8Л! ШІ АША ОКІІ М8НСА
Н8МАІ В8РЕДРZ ЛАКРЗМІ, АН8 ПЛЖНҮК8 Н8
П8Т8 АНЧЕТА, ШІ ІА ПЛЖНҮК8 АН СІН8, А-
ДЕК8 Т8К8Т, ШІ ЛАКРЗМІЛ ЕІ ПІК8РА8 ПЕ
ФРІОТА СА ІНІМ8 АША ДЕ ГРЕ8, АША ДЕ ГРЕ8,
К8Т АЧЕСТА К8РЖНД СЕ Р8ПСЕ. ШІ СЕ 8М-
ПА8 АНТРЖНСА ЗІКАЛА:

Шатіма тарі апесатз
Мэрі дэртєрк аскунгз.
Тоатз Лакрима нікатз
Санчесос ініма 'мпнгз.

Др. К.

Некролог.

(Орадія ж. 3 Іан. 1840)

Самоіл Вілкан єпіскопула ромажнілор
дін Орадія маре ші а Маістриї сале дам
пэрзтеції консіліарів де таінз к8 тітвалз
де єкселент, прін коала үрматз дін вк-
трінене ф8 кіемат дін л8мса ачеста аа
25 дєкембріе *) 1839, іар тр8п8л р8пос-
атз8т ф8 астр8кат к8 обічн8теле це-
рімонії п8зіте дін бісеріка р8згріт8л8: аа
27. дї ачешаші л8ні. В8вінта панегеріче
с'а8 ростіт доаз, 8н8 дін лімба ромажнед-
ск8, іар алт8 пентра 8нмроага ад8наре
а л8квіторіадор 8нг8рі дін лімба 8нг8-
ріаск8: чел дін тжів прін Д. онорар Ка-
нонік Альександров Добра, іар челал8т.
прін Д. Канонік Басіліс Врделі.

Р8посатз8л єпіскоп с'а8 н8ск8т ла Блаж
дін Трансільванія 1. А8т8ст 1758. Іспр-
віна аа лок8л нащерії сале класе гімна-
зіале, ла 1778 ф8 пріміт дін клер8л ті-
нзр дін Орадія, 8нде петріканд курев8л
антків де філософіе, чел де ал доілеа щі
тот курев8л де теолоціе ла8 с8вршіт дін
Віена аа С. Барбара п8нз ла 1784, д8вз

*) Прін ачеста се фндреапт8 ғрешала Га-
зетік Нірпюк пріміт ші де ної, каре
жансмана тоартea єпіскоп8т8 Вілкан 8р-
матз дін 13 д8кз 1 Іанваріе а. к.

каре єпіскоп8л Молісі Драгош ал хіро-
тоні, іар дмпхрат8л Іосіф ф8к8 а се о-
рінд8т ка studiorum Praefectus дін Се-
мінарія дела Агріа; дінс з семінаріял м8-
танд8с діе аічі дін демберг, Сам8л в8л-
кан дінк8 ф8 сілт а трече дін ачеса к8пі-
тал8 а Галіцієка д. Ректор, дін каре вре-
ме пе л8нг8 цінереа ачестеа сл8же ф8
ла 1788 н8міт канонік де Орадія маре.
П8нз ла ан8л 1792, к8нд єпіскопії Ун-
гарії пофір8 рідікареа семінаріял8т дін
демберг, Вілкан пе л8нг8 о комодр8 діе
шінніце л8т ф8к8с щіеш8 в8носкуте ші
лімвіле немецк8, французск8, італіанск8
ші полоніаск8, к8 каре се ятоаре ла Орадія.
Вілкан даравант (пе в8т щім дінк8 дін
ард8л н8ск8т), ал н8мі вікарі8 єпікопеск
дін каре онорабіл8 трапт8т ресасе п8нз ла
8рмата тоарте а Архієр8т8 с88 дін 1805:
Мерітел8 л8т Вілкан т8ссе маї дін наін-
те л8ареа дмінте а8пр8ш8, аша р8поса-
т8л дінтр8 фірічіре Францік I. дін ан8л
8рматорі8 1806 ал н8мі єпікоп ла О-
радія маре. Гре8т8ціл віфоробаселор времі,
дін каре ф8 н8міт ачест в8ркат діе архі-
п8сторі8 ла о парте а ромажнітей, пр8к8м
ші жалніка старе, дін каре се афла націа
са, ал ф8к8р8 а с8фері п8нз ла челе маї
аджніт8 л8т сале вктрінене неплажері,
ла каре се пофіт8 8н темперамент к8 то-
т8л норочіт ші о мінте прін л8мніл8
к8ріненеши філософії — бін8 л8м8ріт8, ка-
с8 ле поатж в8рта к8 ачеса р8здаре а-
постолеск8, че се ашепт8 ділл 8н єпі-
коп. Тр8к8іа о інім8 м8лт маї п8цін
сімцітоаре діе в8т ал8т Вілкан, ка с8
поатж прівік8 санчес рече ла а8прітоаре
соарте а с8флетецилор с8ї фії. Дар є-
піскоп8л Вілкан сімцеа п8нз ла лакрзмік
в8каціа тінерітей ші рідікареа літерат8-

реї ромжнешії єра челе де кспефеніє але
лгі квуете. Шкоала дін Бородвл маре
ашезатз пентр8 нобілії ромжні, 13 тінері
ромжні креск8ці пе тот ан8л дн ф8ндад-
ціе, лнтемеіеря гімназіял8ті дін беіш к8
шапте профгорі ші 8н діректор, аквр8т
н8маї зідіреа лаг костісіт 160 мії фіо-
ріні в. в. іар ф8ндація пентр8 професорі
75 мії ф. арц; іар де алтз парте десе-
ле келт8іел ф8к8те пентр8 тіпзріра квр-
цілор ромжнешії, лнтр8д8ч8р8а офтографі-
ї латіно ромжнє дн діеце8іа са, дове-
деск десзвршіт, к8мкз епіскоп8л в8лан
ш8а8 венініт н8меле с88 пентр8 ведак8-
ріле вітогаре. Мон8мент ф8мос пентр8
к8шнінаска лгі ржвнз єсте ші бі8ріка кат-
тедралз дін Орадіа, лнчеп8тз лнк8 де
епіскоп8л Дарабант ші с8вжршітз де джн-
8л, іар д8пз фок8л дін 1836 реноітз
ші к8 м8лте л8к8рі скв8мпе лмпод8бі-
тз. Веніт8ріле преоцілор с8ї маї прет8-
тіндені лмб8н8т8ціте, бісерічі ші школі
ла лок8рі маї с8раче ф8к8те, вестеск лн-
т88н кіп бірт8ціле к8шнінаші але ач-
ст8т епіскоп. Багата са вікліотека од8
л8сат гімназіял8ті дін беіш. К8 ачесте
ші атжтед меріт8 ф8подобіт віпіскоп8л в8лан
88 м8ріт де ан8 82 дн ал 33 а є-
піскопії саде. Вл лнк8 за трі дн іні-
міае м8лтор мії. Карактер8л лгі чеа
блжн8, бесел ші дескіс, в8н8татеа інімей
лгі вор ремжн8а лнтіпзріте дн мінциае
оаменіаор. *)

АНЕКДОТЕ.

Хн каплан дела арміе, прівеа аа 8н
рев18, 8нде лнтр8 але депріндері слобо-
з8а т8н8рі десе ф8арте. „Дечі, Домн8ле
Пэрінте“ зіс8 үнеграл8а д8пз маневра
іспрзвітз, „асг8зі ц'аї п8т8т ф8арте ві8
лнкіп8л фок8л іад8л8т.“ „Яша єсте“, ре-
сп8н8е преот8л, каре дші к8ноциа ом8л,
„маї в8ртоа к8на т8ам в8з8т ші пе в-
к8еленіа та дн міжлок8л ачел8іа. — Дом-
н8 Грантон авеа 8н н8вн8 д8 к8рте, ка-
ре лі ф8ачеа петреканіе. Хн єнглез тр8-
фаши лі віне ла нас8, ші в8з8н8 д8 н-
вн8 д8 лнтр8а8з: „а к8т н8вн8 єші т8?“
„В8 с8ант н8вн8л домн8а8т Грантон, дар-
ата д8мн8ле, а к8т н8вн8 єші?“

ЛНЩІЇНЦАРЕ ЛІТЕРАРЪ.

Кол8м8 лі історів моралз ші релі-
гіоа8г трад8с8 дін французіа д8 д. Г.
Плешо іан8л Інцінєр к8 діпломз, тіп-
рітз дн Б8к8р8е8л д8 а. 1839 се афл8
д8 в8н8т8 дн ачесаш четате д8 д. Йосіф
Романов, пе 8ліца с8. Георге н808 дн
Брашовені.

Грешел лндрептате дн ачес-
ст8 ф8аіе. дн №8л 3 ф. 21. Gbl
чітєие Theз дн н. 4. 25 Стріста; чі-
тєие Тріста; дн н. 5. ф. 33 лн лок д8
лнк8 н8маї д8 12 ан8 чітєие, лнк8 н8-
маї д8 22 ан8; ф. 36 жгіавберіле чітєи
жгіавберіле.

Он д8 афл8 дн прів. тіпографіа лнї Іоанн Гетт

*) Якіст некролог є к8лес дін д8аіз коре-
сп8н8т8 дін Орадіа маре, іск8літ8 д8
авторії лор. Алателе чи се маї к8пріндеа
лнтр8н8с8е, к88та д фі л8м8ріт8е прін
чен8брз.